

Evropska banka za obnovu i razvoj saopštila je da su međunarodne organizacije pokrenule razgovor o prelasku na čistu energiju u regionima uglja na Zapadnom Balkanu i u Ukrajini. Organizacije koje su pokrenule Platformu za podršku energetske tranzicije u regionima uglja na Zapadnom Balkanu i u Ukrajini dogovorile su se na prvom sastanku Platforme održanom 10. i 11. decembra da će udružiti napore da podrže prelazak sa uglja na nisko-karbonsku i klimatski otpornu budućnost na Zapadnom Balkanu i u Ukrajini.

„Učesnici, uključujući Evropsku banku za obnovu i razvoj, Svetsku banku, Evropski koledž (kampus Natolin), Sekretarijat Energetske zajednice, Evropsku komisiju i Vladu Poljske započeli su diskusije o tome kako podržati regione u smanjenju upotrebe i proizvodnje uglja, a istovremeno vodeći računa o lokalnim zajednicama koje i dalje ostaju ekonomski zavisne od industrije uglja”, saopšteno je iz EBRD-a.

Banka navodi da su posvećeni osiguranju finansiranja za investicije koje će podržati prelazak sa uglja. Takva ulaganja mogu podrazumevati projekte koji promovišu čistu energiju, ciljanu podršku radnicima u industriji uglja ili ekonomsku diversifikaciju.

Zuzana Hargitai, direktorka EBRD-a za Zapadni Balkan, rekla je da je banka u poslednje tri godine finansirala skoro 500 MW vetro i solarnih kapaciteta u regionu.

„U Srbiji smo finansirali dve najveće vetroelektrane na Balkanu, Dolovo i Kovačica, a u Crnoj Gori vetroelektranu Krново. Na Kosovu smo podržali vetroelektrane Bajgora i Kitka koje će pomoći zemlji koja se toliko dugo oslanjala na lignit da počne da koristi svoj potencijal obnovljivih izvora energija. U Severnoj Makedoniji podržavamo izgradnju solarne elektrane na mestu starog rudnika lignita u Oslomeju. Također podržavamo vlade u razvoju tendera za obnovljive izvore, uključujući aukciju za solarnu energiju u Albaniji koja je rezultirala najnižim troškovima električne energije u regionu. Zadovoljni smo što vidimo početak procesa tranzicije uglja na Zapadnom Balkanu i u Ukrajini i spremni smo da pružimo dijalog o politikama, tehničku pomoć i finansijsku podršku vladama da pređu sa uglja na čiste izvore energije”, rekla je Hargitai.

Inicijativa za Platformu za podršku regionima uglja u tranziciji na Zapadnom Balkanu i u Ukrajini, koja je pokrenuta u septembru 2019. godine, pomoći će regionima uglja Zapadnog Balkana i Ukrajine u razvoju i primeni sveobuhvatnih politika koje omogućavaju inkluzivne strategije za prelazak na nisko-karbonske energetske sisteme. Platforma okuplja međunarodne institucije i partnere kako bi pružili znanje, podelili iskustva stečena u drugim regionima u Evropskoj uniji, i pružili podršku u planiranju i finansiranju.

Inicijativa je pokrenuta nakon što su se zemlje Zapadnog Balkana obavezale da će preći na čistu energiju u Zajedničkoj deklaraciji iz Podgorice od 21. februara 2019. godine, a Ukrajina je izrazila sličnu želju kroz svoju Strategiju razvoja niskih emisija do 2050.

Osnivanje Platforme odražava sličan pristup u EU, gde „Platforma pravedne tranzicije” podržava sprovođenje Mehanizma pravedne tranzicije. Ovim se obećava najmanje 100 milijardi evra investicija tokom perioda 2021-2027 za podršku radnicima i građanima regiona u kojima se nalazi imovina sa visokim emisijama ugljenika, prenosi Klix.

„Pristup EBRD-a za tranziciju ka zelenoj ekonomiji (GET) 2021-2025 ima za cilj da poveća zeleno finansiranje Banke na više od polovine njenog godišnjeg obima poslovanja do 2020. godine, dok istovremeno pomaže zemljama u kojima radi u izgradnji nisko-ugljeničnih ekonomija”, navodi EBRD.

U skladu sa Pariskim sporazumom i GET pristupom, EBRD-ova Inicijativa pravedne tranzicije, pokrenuta ove godine, ima za cilj da obezbedi da blagodati tranzicije ka zelenoj ekonomiji budu dostupne svima, istovremeno štiteći ugrožene zemlje, regione i ljude. Inicijativa se zasniva na ekspertizi EBRD-a o ulaganjima u zelenu ekonomiju sa fokusom na ekonomsku inkluziju.

Izvor: energetika.ba